

ลือมรั้ว...กฎหมาย

อาจารย์ภัททิรา กลิ่นเลขา

ในยุคปัจจุบันคงไม่มีใครที่จะปฏิเสธได้ว่า ไม่มีใครไม่รู้จักอินเทอร์เน็ต แต่จะมีสักกี่คนที่รู้ว่า อินเทอร์เน็ตมีทั้งคุณ และ โทษ ทั้งนี้ อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีบทบาทในการสื่อสาร หาคำความรู้ ความบันเทิง ทั้งให้ความรวดเร็ว ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่าย

“กระดานข่าว” (Web board) เป็นสิ่งที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถใช้เป็นที่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ที่ทำให้เกิดความรวดเร็วในการติดต่อข่าวสาร ความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งนับว่าเป็นข้อดีของอินเทอร์เน็ต แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่ถูกต้อง คือ การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด โดยใช้เป็นเครื่องมือในการหมิ่นประมาทผู้อื่น ซึ่งจากการกระทำดังกล่าว ทำให้ข้อดีของอินเทอร์เน็ต จึงกลายเป็นผลเสียอย่างใหญ่หลวง เนื่องจากถ้อยคำที่เป็นการหมิ่นประมาท จะแพร่หลายไปทั่วโลกในวงกว้างและรวดเร็ว กว่า การหมิ่นประมาทด้วยวิธีอื่น ในข้อเสียอินเทอร์เน็ตจึงกลายเป็นเครื่องมือเร่งขยายการทำความผิด ทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายมากขึ้น

ซึ่งลักษณะการหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างไร มีความผิดทางแพ่ง และทางอาญาอย่างไร เรามาพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมาย ที่บัญญัติว่า การหมิ่นประมาทนั้นผู้กระทำจะมีความผิดทั้งทางแพ่ง และทางอาญา อย่างไรบ้าง

สำหรับในทางแพ่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 423 บัญญัติว่า “ผู้ใดกล่าวหรือ ไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง เป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียงหรือเกียรติคุณของผู้อื่นก็ดี หรือเป็นที่เสียหายแก่ทางทำมาหาได้หรือทางเจริญของเขาโดยประการอื่นก็ดี ท่านว่าผู้นั้นจะต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เขาเพื่อเพื่อความเสียหายใดๆ อันเกิดแก่การนั้น.....”

ทางอาญา ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 326 บัญญัติว่า “ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามโดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียหายชื่อเสียงถูกดูหมิ่นหรือถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” และ

มาตรา 328 บัญญัติว่า “ถ้าความผิดฐานหมิ่นประมาทกระทำโดยการโฆษณาด้วยเอกสาร ภาพวาด ภาพระบายสี ภาพยนตร์ ภาพหรือตัวอักษรที่ทำให้ปรากฏด้วยวิธีใด แผ่นเสียง หรือสิ่งบันทึกเสียงอย่างอื่น กระทำโดยการกระจายเสียง หรือโดยการกระทำปาฐกถาด้วยวิธีอื่นใด ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท”

โดยสรุป การหมิ่นประมาท คือ “การใส่ความผู้อื่นไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ เช่น พูด เขียน พิมพ์ข้อความ หรือแสดงกริยาต่างๆ โดยการใส่ความดังกล่าวนั้นต้องเป็นการกระทำที่บุคคลที่สามรับทราบ ซึ่งเป็นการทำให้ผู้ถูกใส่ความนั้นได้รับความเสียหาย” ดังนั้น ความผิดในการหมิ่นประมาท ทางอาญาอาจจะเป็นความจริงหรือความเท็จก็ได้ ตามคำกล่าวที่ว่า “ยิ่งจริงยิ่งหมิ่นประมาท” เพราะหลักกฎหมายมุ่งพิจารณาแต่เพียงว่าถ้ามีการกล่าวถึงบุคคลอื่นในด้านไม่ดีแล้ว ย่อมทำให้สังคมไม่สงบสุข ไม่ว่าข้อความนั้นจะเป็นจริงหรือไม่ ทำให้ความรับผิดชอบในการกระทำหมิ่นประมาท หากข้อความที่กล่าวเป็นเรื่องเท็จ ผู้กระทำต้องรับผิดชอบทางอาญา และชดใช้ความเสียหายทางแพ่ง แต่ถ้าหากข้อความที่กล่าวเป็นจริง ผู้กระทำจะมีความผิดทางอาญา แต่ไม่ต้องชดใช้ความเสียหายทางแพ่ง

ท่านผู้อ่านได้ทราบแล้วว่า การกระทำผิดในการหมิ่นประมาทเป็นอย่างไร และจะต้องได้รับโทษอย่างไรบ้าง สำหรับวิธีการหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีความผิดตามกฎหมาย มีวิธีการเป็นอย่างไรบ้าง การหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต แยกได้เป็น 3 วิธี คือ

1. การหมิ่นประมาททาง E-mail ตัวอย่างที่เราทราบทางสื่อมวลชน กรณีที่มีบุคคลได้ส่งภาพที่ไม่เหมาะสมของนักแสดงไปกับ E-mail ให้แก่ผู้อื่น ทำให้เกิดการดำเนินคดีต่อผู้ที่ส่งภาพดังกล่าว ซึ่งเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ที่นำเสนอข้างต้น

2. การหมิ่นประมาททาง Web site ตัวอย่างที่พบเห็นโดยทั่วไป คือ การนำข้อความ หรือภาพที่เป็นการใส่ความไปลงใน Web site หรือ ตั้งกระทู้ถามหรือแสดงข้อเท็จจริง ต่างๆ บน Web board ในลักษณะใส่ความ และทำให้ผู้อื่นเสียหาย ที่พบอยู่เนืองๆ บน Web board ของ Web site ต่างๆ รวมถึง Web board ซึ่งนอกจากจะเป็นความผิดตามฐานหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 แล้ว ยังมีความผิดฐานหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ซึ่งผู้กระทำต้องรับโทษหนักกว่า มาตรา 326 และอาจจะต้องรับผิดชอบทางแพ่งด้วย

3. การหมิ่นประมาททางโปรแกรม IRC, Pirc, TCQ, Yahoo Msn หรือ โปรแกรม Microsoft MSN ที่ Server ได้จัดให้บุคคลอื่นเข้าไปพิมพ์ข้อความสนทนา หากข้อความที่พิมพ์มีลักษณะหมิ่นประมาทผู้อื่นแล้ว ก็จะเป็นการหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ตอย่างหนึ่ง

การหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ต สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้หรือไม่ ผู้เขียนขอเรียนว่ามีตัวอย่างการดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำการหมิ่นประมาททางอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นแล้ว ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ที่มีผู้ส่ง E-mail พร้อม Attach ภาพไม่เหมาะสมของนักแสดงไปให้ผู้อื่น จนทำให้เกิดการดำเนินคดีต่อผู้ส่ง E-mail ดังกล่าว ในความผิดฐานหมิ่นประมาทผู้อื่น หรือกรณีข่าวต่างประเทศ ที่ศาลอังกฤษ ได้พิพากษาผู้ส่ง E-mail ข้อความหมิ่นประมาท จนทำให้ผู้ส่ง E-mail ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ซึ่งในการดำเนินคดีกับผู้ส่ง E-mail ได้ ก็เนื่องจากศาลได้สั่งให้บริษัทผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต (Internet Service Provider หรือ ISP) และผู้ให้บริการ E-mail ส่งข้อมูล

ให้ นอกจากนี้ การหมิ่นประมาทบน Web site หรือ บน Web board ก็สามารถย้อนรอยถึงผู้กระทำ ความผิดได้เช่นกัน โดยการขอความร่วมมือ ISP หรือ เจ้าของ Server ที่เป็นที่ตั้งของ Web site ดังกล่าว ให้แจ้งข้อมูลของผู้กระทำการ Upload ข้อมูลที่เป็นการหมิ่นประมาท กระทำไปโดย รู้เท่าไม่ถึงการณ์ว่าการกระทำดังกล่าวจะมีความผิดทางแพ่งและทางอาญา

หวังว่าข้อมูลนี้ จะเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านว่า บางครั้งในการกระทำเพียงเพื่อความ สนุกสนาน หรือกระทำไปเพื่อเป็นการเข้าแหย่ หรือด้วยอารมณ์อิจจาริษา อาจจะมีผลต่อชีวิต หน้าที่การงาน หากมีการดำเนินคดีเกิดขึ้น ทั้งนี้ ผู้เขียนเพียงหวังว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จะได้ตระหนัก ถึงการใช้อินเทอร์เน็ตในทางสร้างสรรค์ ให้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งติดต่อข่าวสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

“บุคคลที่มีชีวิต อยู่อย่างถูกต้องและเหมาะสมแม้อยู่ในความเจ็บก็แลมีอำนาจกว่าผู้อื่น”

ขอบคุณข้อมูลจาก <http://www.bangkokclassiccar.com>